

فهرست مقالات

- رقم زودرس و معطر هلال، مناسب برای دوبار کشت برنج در حوضه آبریز هراز ۶-۱
هادی مؤمنی هلالی؛ علی مومنی
- نقش فرومون جنسی در مدیریت تلفیقی آفت ساقه خوار نواری برنج در شالیزار ۹-۷
فرزاد مجیدی شیل سر
- معروف ویروس‌های بیماری‌زای برنج در ایران و راهکارهای کنترل آنها ۱۷-۱۰
محمود معصومی
- انتخاب اندازه (ظرفیت زراعی) مناسب ماشین‌های خاک‌ورزی شالیزار ۲۳-۱۸
سید مرتضی صداقت حسینی؛ روح الله یوسفی
- توصیه‌های فنی تولید برنج به روش مدیریت تلفیقی محصول در شمال ایران ۳۲-۲۴
مهدی رستمی؛ فرید بیگی؛ وحید خسروی؛ مهرداد طبری؛ شهرام نعیمی؛ حسین رنجبر اقدم؛ محمدرضا عطاران؛ مرتضی نصیری؛ محمد محمدیان؛ رضا اسدی؛ همت دادپور
- استفاده از روش پیش‌تیمار بذر به منظور بهبود عملکرد برنج در شالیزار ۳۹-۳۳
رقیه جمالیلی؛ فرزاد مجیدی شیل سر؛ حسن شکری واحد

مجله ترویجی

دوره چهارم، شماره دوم، شماره پیاپی ۸، پاییز و زمستان ۱۴۰۱

صاحب امتیاز و ناشر: موسسه تحقیقات برج کشور

مدیر مسئول: دکتر مریم حسینی چالشتری، رئیس موسسه تحقیقات برج کشور

سردیبیر: دکتر مرتضی نصیری، عضو هیات علمی موسسه تحقیقات برج کشور

اعضای هیات تحریریه: (به ترتیب حروف الفبا)

جمیل علیزاده شایق، دبیر انجمن برج ایران

ولی الله کریمی، عضو هیات علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی مازندران

عبدالعلی گیلانی، عضو هیات علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان

محمد محمدیان، عضو هیات علمی موسسه تحقیقات برج کشور

محمد رضا یزدانی، عضو هیات علمی موسسه تحقیقات برج کشور

مسعود اصفهانی، عضو هیات علمی دانشگاه گیلان

مجید بهادری، معاون تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی استان مازندران

فریدون پاداشت، عضو هیات علمی موسسه تحقیقات برج کشور

اصغر جدی‌نیا، کارشناس سازمان جهاد کشاورزی استان گیلان

مهدي جلائیان، محقق موسسه تحقیقات برج کشور

رحمان عرفانی، عضو هیات علمی موسسه تحقیقات برج کشور

داوران مقالات این شماره

محمد محمدیان، الهیار فلاخ، آتوسا فرج پور حقانی، مهرداد عموقلی طبری، مهدی جلائیان، حدیث شهبازی، مریم خشکدامن، وحید خسروی، فردون پاداشت دهکایی، علیرضا علامه، محمد یونسی الموتی، حمید آفگلزاده، فرزاد مجیدی شیلسر، حسن شکری واحد، فرزین پورامیر

این مجله دارای مجوز از معاونت امور مطبوعاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با شماره: ۹۷/۴۴۳۲۱۰ به تاریخ: ۱۳۹۷/۱۲/۲۲ در پاسخ به نامه شماره ۵۷۶۲۳/۲۰۰ ۱۳۹۷/۱۱/۲۷ به تاریخ ۱۳۹۷/۱۱/۲۷ سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی می باشد.

ویراستاران: مهدی جلائیان، مریم حسینی چالشتری، فاطمه فرج‌دهر، مرتضی نصیری

مدیر داخلی: ناهید فتحی، کارشناس ارشد زراعت، مؤسسه تحقیقات برج کشور

صفحه-آرایی: مهدی جلائیان

نشانی دفتر مجله: مازندران، کیلومتر ۸ جاده آمل-بابل، مؤسسه تحقیقات برج کشور-معاونت مازندران

صندوق پستی: ۱۴۵ فاکس: ۰۱۱-۴۳۲۵۳۹۹۵ تلفن: ۰۱۱-۴۳۲۵۳۷۸۵

نشانی اینترنتی مجله ترویجی شالیزار <https://rfj.areeo.ac.ir>

پست الکترونیکی jou.shalizar97@gmail.com

فهرست مقالات

صفحه

عنوان

۶-۱

رقم زودرس و معطر هلال، مناسب برای دوبار کشت برنج در حوضه آبریز هراز
هادی مؤمنی هلالی؛ علی مومنی

۹-۷

نقش فرمون جنسی در مدیریت تلفیقی آفت ساقه خوار نواری برنج در شالیزار
فرزاد مجیدی شیلسر

۱۷-۱۰

معرفی ویروس‌های بیماری‌زای برنج در ایران و راهکارهای کنترل آنها
مصطفی محمود معصومی

۲۳-۱۸

انتخاب اندازه (ظرفیت زراعی) مناسب ماشین‌های خاکورزی شالیزار
سید مرتضی صداقت حسینی؛ روح الله یوسفی

۳۲-۲۴

توصیه‌های فنی تولید برنج به روش مدیریت تلفیقی محصول در شمال ایران
مهدی رستمی؛ فرید بیگی؛ وحید خسروی؛ مهرداد طبری؛ شهرام نعیمی؛ حسین رنجبر اقدم؛ محمدرضا عطاران؛
مرتضی، نصیری؛ محمد محمدیان؛ رضا اسدی؛ همت دادیور

۳۹-۳۳

استفاده از روش پیش‌تیمار بذر به منظور بهبود عملکرد برنج در شالیزار
رقیه جمایلی؛ فرزاد مجیدی شیلسر؛ حسن شکری واحد

راهنمای تهیه مقالات در مجله ترویجی شالیزار

الف) روش نگارش:

مقاله‌ها باید در ابعاد 21×29 سانتیمتر (B-A) با حفظ $2/5$ سانتیمتر حاشیه از هر طرف و یک سانتیمتر فاصله بین سطرها، به صورت تایپ رایانه‌ای و به زبان فارسی تهیه و ارسال شوند. محتوای مقاله ترجیحاً از 10 صفحه تجاوز نکند. مقاله‌ها باید با نرم افزار Word-B-Lotus با اندازه 12 برای متن فارسی و با قلم Times New Roman با اندازه 10 برای متن انگلیسی نگارش شوند و از طریق صفحه اختصاصی مجله ترویجی شالیزار <https://rfj.areeo.ac.ir> به صورت الکترونیکی ارسال شوند.

ب) ساختار مقاله‌ها:

عنوان مقاله: عنوانین مقاله‌ها باید کوتاه (ترجمیحا 15 کلمه)، ترویجی و جذاب برای مخاطبین باشند و منعکس کننده محتوای کامل مقاله باشد. قلم نگارش عنوان، B-Titr به اندازه 14 است.

چکیده فارسی (حداکثر 250 کلمه): در این قسمت به طور خلاصه بیان مساله و معرفی دستاورده و نحوه استفاده از آن در سطح میدانی توضیح داده شود. از اصطلاح‌های علمی و تخصصی استفاده نشود. قلم نگارش چکیده، B-Lotus و 11 است.
واژگان کلیدی: تعداد 6 واژه کلیدی مرتبط با موضوع آورده شود.

متن اصلی مقاله: خود شامل چند قسمت است:

بیان مساله (حداکثر 500 کلمه): در این قسمت مشکل موجود و اهمیت آن توضیح داده شود.
معرفی دستاورده یا راهکار (حداکثر 2000 کلمه): در این قسمت به معرفی دستاورده، اهمیت آن و دستورالعمل پیاده سازی آن به شکل گام به گام و با جزئیات به زبان گوییا و به شکل مصور پرداخته می‌شود.

توصیه ترویجی (جمع‌بندی) حداکثر 250 کلمه

فهرست منابع: حداکثر 10 منبع کاملاً مرتبط که دستاورده حاضر نتیجه آن مستندات علمی (گزارش‌های نهایی پژوهش‌ها و طرح‌های تحقیقاتی، مقاله‌های علمی و ...) است، آورده شود. منابع داخل متن به زبان فارسی آورده شده و از اصطلاح دیگران به جای همکاران استفاده شود. در فهرست منابع، نام خانوادگی نگارنده، (حرف اول اسم کوچک نگارنده). سال انتشار مقاله. عنوان مقاله. عنوان مجله، (شماره مجله، شماره جلد مجله) شماره صفحات. به ترتیب آورده شود. نمونه صحیح نگارش منبع فارسی و انگلیسی در فهرست منابع در ذیل آورده شده است.

- طبری مهرداد و الهام احمدی ۱۳۹۱. اولین گزارش خسارت حلزون گیاهچه خوار *Succineaputris* L. (Mullousca: *Pulmonata: Succineidae* از خزانه‌های برنج مازندران. حفاظت گیاهان (علوم و صنایع کشاورزی) دانشگاه فردوسی مشهد. (۴): ۴۸۹-۴۹۱.

- Wagiman, F.X., Harisma, Triman, B, Ariani, J.B. 2015. Feeding strategy and feeding capacity of duck (*Anas platyrhynchos domesticus*) as a predator of Golden Snail (*Pomacea canaliculata*). International Journal of Advances in Pharmacy, Biology and Chemistry; 4(2): 491-495.

راهنمای تهیه مقالات در مجله ترویجی شالیزار

ویژگی‌های الزامی در نگارش مقاله

- حتماً موضوع مقاله از موضوعات روز و مهم مرتبط با دامنه موضوعی مجله باشد.
- مقاله‌ها با فرمت مجلات علمی پژوهشی که حاوی مواد و روش‌ها، مرور منابع، نتایج و بحث، چکیده انگلیسی و فرمول‌های علمی هستند، تهیه نشوند.
- متن به نحوی نگارش شود که دستاورده مربوطه قابلیت عملیاتی سازی و پیاده سازی در سطح میدانی داشته باشد.
- حتماً از عکس‌ها و تصاویر جذاب و مرتبط برای بیان موضوع (با کیفیت 300 dpi و بالاتر) استفاده شود.
- مطالب تا حد ممکن کوتاه تهیه شده و از ارائه عبارت‌های نامرتبط یا فرمول‌های علمی پرهیز شود.
- از به کارگیری اصطلاح‌های فنی و تخصصی که برای بهره برداران نامفهوم باشد، خودداری شود.
- از جمله‌های کوتاه، گویا و روان در نوشتار استفاده شود.
- بر جنبه‌های کاربردی و مورد نیاز بهره برداران تأکید شود.
- از آوردن منابع طولانی برای مقاله خودداری شود.
- مقاله‌ها قادر چکیده انگلیسی باشند.
- مقالات قبلاً در جایی چاپ یا همزمان برای نشریه دیگری ارسال نشده باشند.
- مجله در ویرایش و اصلاح مطالب رسیده و عندازوم توقف بررسی مقاله در هر مرحله‌ای از ارزیابی آزاد است.
- مسئولیت صحت و سقم محتوای مقاله و ترتیب نام نویسنده (نویسنده‌گان) بر عهده مسئول مکاتبات مقاله (نویسنده مسئول) است.

برگه شناسه

- برگه شناسه به صورت یک صفحه مجزا از متن مقاله تهیه شود.
- عنوان مقاله به فارسی و انگلیسی نگاشته شود.
- نام پدیدآورنده(گان) و وابستگی سازمانی (بر اساس شیوه نامه "درج نام سازمان در انتشارات علمی") به ترتیب درج شود. قلم نگارش نویسنده‌گان و آدرس آنها، B-Lotus به اندازه ۱۲ است.
- آدرس پست الکترونیک نویسنده مسئول درج شود.
- شماره تلفن و نامبر نگارنده مسئول مکاتبات الزامی است.

دوره چهارم، شماره دوم، شماره پیاپی ۸، پاییز و زمستان ۱۴۰۱

موضوعات قابل ارائه در مجله ترویجی شالیزار

نشریه ترویجی شالیزار مقالات ترویجی و کاربردی در زمینه کلیه موضوعات برنج مانند مسایل مرتبط با معرفی ارقام جدید و پرمحصول، کشت مستقیم و نشاکاری، آماده سازی خزانه و زمین اصلی، مدیریت نشا به روش سنتی و جعبه‌ای، انتقال نشاء به زمین اصلی، تغذیه و حاصلخیزی، مدیریت مصرف آب، کود و سموم مورد استفاده در زراعت برنج، مکانیزاسیون برنج، کنترل زیستی آفات و بیماری‌های برنج، توصیه‌ها و دستورالعمل‌های فنی در مراحل کاشت، داشت و برداشت برنج، ماشین‌های برداشت، کارخانه‌های شالیکوبی و بسته‌بندی، تجارت و بازرگانی، کیفیت و خواص غذایی، کشت و برداشت مجدد برنج، ضایعات برنج، کشت محصولات دوم مانند شبدر، باقلاء، نخود فرنگی، کلزا، سبزی و صیفی در شالیزار، کشت‌های تلفیقی مانند پرورش برنج-ماهی و برنج-اردک، صنایع تبدیلی، فرآورده‌های جانبی و سایر موارد مرتبط با برنج را جهت چاپ می‌پذیرد.

اهداف مجله ترویجی شالیزار

- ۱- ترویج دانش انتقال یافته‌ها و دستاوردهای تحقیقاتی به زبان ساده برای کارشناسان و بهره برداران
- ۲- ترویج دانش تکنولوژی‌های جدید داخلی و خارجی در زمینه‌های مرتبط با شالیزار
- ۳- بیان فعالیت‌ها و توانمندی‌های تحقیق و ترویج در شالیزارهای کشور
- ۴- اطلاع رسانی در خصوص مشکلات تولید در عرصه شالیزار
- ۵- ارتقای سطح دانش و مهارت شالیکاران در زراعت برنج
- ۶- ترویج دانش توصیه‌های فنی در کشت و برداشت مجدد برنج
- ۷- ترویج دانش توصیه‌های فنی در کشت محصولات دوم بعد از برداشت برنج

نشانی دفتر مجله: مازندران، کیلومتر ۸ جاده آمل-بابل، مؤسسه تحقیقات برنج کشور-معاونت مازندران

صندوق پستی: ۱۴۵ فاکس: ۰۱۱-۴۳۲۵۳۹۹۵ تلفن: ۰۱۱-۴۳۲۵۳۷۸۵

نشانی اینترنتی مجله ترویجی شالیزار <https://rfj.areeo.ac.ir>

پست الکترونیکی jou.shalizar97@gmail.com

Rice Field Journal

Volume: 4

Issue: 2

Serial Number: 8

March, 2023

Contents

• The early mature and aromatic rice cultivar of Helal, suitable for cultivation twice a year in the Haraz watershed	1-6
Moumenihelali & Moumeni	
• The role of sex pheromone in the integrated management of rice stem borer pest in paddy fields	7-9
Majidi-Shilsar	
• Introduction and management of key rice virus diseases in Iran	10-17
Masumi	
• Choosing of appropriate size (Field Capacity) of tillage implements for rice production	18-23
Sedaghat-Hosseini & Yousefi	
• Technical recommendations for rice production using the integrated crop management practices in the	
north of Iran	
Rostami et al.	24-32
• Using seed pretreatment method to improve rice yield in paddy fields	
Jamaeili et al.	33-39

